

240 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN
Tebliğ grubu	TAHSİLAT GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	02.03.1954
Sıra no	240

1/1/1954 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan Âmme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanunun gecikme zammına ait hükümlerinin tatbikinde bazı tereddütler olduğu anlaşıldığından aşağıdaki hususların açıklanmasına lüzum görülmüştür :

1. Âmme alacağı müddetinde ödenmediği takdirde vâde gününü (ödeme müddetinin son günü) takip eden günden itibaren bir aylık müddet için ödenmeyen âmme alacağının % 10 u tutarında gecikme zammı tatbik olunur. Âmme alacağı bu bir aylık müddetin hangi gününde ödenirse ödensin gecikme zammı % 10 dur.

Bu bir ay da geçtikten sonra müteakip her ay için, mezkûr % 10 dan ayrı olarak ve yine ödenmeyen âmme alacağının % 2 si tutarında gecikme zammı tatbik olunur. Bir müteakip aya ait % 2 nin hesabında daha evvelki aylar için hesap edilmiş gecikme zamları matraha dahil edilmez. gecikme zammında gerek % 10 nun gerek % 2 lerin matrahı daima ödenmeyen âmme alacağının aslıdır.

% 2 lerin hesabında da % 10 nun hesabında olduğu gibi ay kesirleri tam olarak hesap edileceğinden, ödemenin % 2 nin tatbik edileceği ayın başında, ortasında veya sonunda veya herhangi bir gününde yapılmış olması gecikme zammının tam ay üzerinden tatbikine mâni değildir.

2. Gecikme zammının asgarî miktarı bir liradır. Bir liradan daha az gecikme zammı olamaz. Gerek 50 kuruş ve daha aşağı zam kesirlerinin atılacağı ve gerek gecikme zammının, zammın tatbik olunduğu âmme alacağının bir mislini geçemeyeceği hakkındaki hükümlerin bu asgarî miktarın alınmasında rolü yoktur. Çünkü, 50 kuruş veya daha aşağı olduğu için atılacak gecikme zamları (zam kesirleri) dir. Asgarî miktar bir lira olarak ifade edildikten sonra bu miktarın üzerindeki 50 kuruş ve daha az olan (zam kesirleri) atılacaktır. Meselâ 5 lira âmme alacağının % 10 gecikme zammı 50 kuruş olduğu için atılacak değildir; bir liradan az olduğu ve gecikme zammı da bir liradan az olamayacağı için gecikme zammı bir lira olacaktır. Buna mukabil 15 liralık âmme alacağının % 10 gecikme zammı 150 kuruş ise de, 50 kuruş burada (zam kesri) olarak belirdiğinden atılacak ve gecikme zammı yine bir lira olarak alınacaktır.

Keza, 40 kuruş âmme alacağının gecikme zammı, (Gecikme zammı bu zammın tatbik olunduğu âmme alacağının bir mislini geçemez) hükmüne istinaden azamî 40 kuruşa kadar hesap edilecek değildir; gecikme zammının bir liradan az olamayacağı mutlak olarak ifade edilmiş olduğundan, 40 kuruş âmme alacağının vâdesinde ödenmemesi halinde (ödeme ne kadar gecikirse geciksin) alınacak gecikme zammı bir liradır. Gecikme zammının, bu zammın tatbik olduğu âmme alacağının bir mislini geçemeyeceği yolundaki hüküm, ödemenin gecikmesi ile mütenasip olarak gecikilen her ay için tatbik edilmekte olan % 2 ler dolayısıyla gecikme zammının varabileceği azamî miktarı tahdit için sevk edilmiş bulunmaktadır. Ve asgarî miktar olan bir lirayı bu hüküm sebebiyle daha aşağı bir miktar olarak tesbite ve asgari miktara ait mutlak olan hükmü ihlâl imkân yoktur.

3. Kanunun 38 inci maddesine göre taksitle ödenmesi lâzım gelen âmme alacağının bir taksiti vâdesinde ödenmezse müteakip taksitler de muaccel hale gelmektedir. Bu durumda, haczedilen malların paraya çevrilmesinden evvel paraya çevirme tarihine kadar yapılan takip giderleri, gecikme zamları ve varsa cezaları alacağın tamamını muaccel kılan taksitle beraber rıza ile ödendiği takdirde diğer taksitler asıl ödeme sürelerinde tahsil olunacaksa da, borçlu bu şekilde hareket etmediği takdirde, muaccel hale gelen diğer taksitlerin de ödeme müddeti gelmediği halde gecikme zammına tabi tutulup tutulmayacağı hususuna gelince:

51 inci madde sarahaten, âmme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına gecikme zammı tatbikini amir olup, diğer taksitlerin ödeme müddetleri geçmedikçe, bu halde, muaccel hale gelen müteakip taksitlere gecikme zammı tatbik olunamaz. Bu suretle muaccel hale gelen müteakip taksitler kanunî ödeme süreleri de geçtiği halde yine ödenmezse bunlara ancak bu takdirde gecikme zammı tatbik edilebilir.

4. Bu kanunun neşri tarihinde gecikme zammına tabi olmayan âmme alacakları hakkındaki geçici 2 nci madde için 238 seri numaralı tahsilat genel tebliğinin 7 numaralı paragrafında izahat verilmiştir. Bu izahata ek olarak aşağıdaki hususların da açıklanmasına lüzum görülmüştür

